

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/108/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204272
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7713204272.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Gizely Majerčákovej v právnej veci žalobcu : K. E., bytom v G., X. XX, zast. JUDr. Ivetou Marcinovou, advokátkou so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 13, proti žalovanému : Eurostone, s.r.o., so sídlom v Michalovciach, Brezová 49, IČO: 36 584 223, zast. JUDr. Slavomírom Kučmášom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Plynárska 1, v konaní o vylúčení veci z exekúcie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce, č.k. 19C 55/2013-129 zo dňa 27.11.2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, okrem výroku o trovách konania.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvého stupňa alebo len súd) rozsudkom označeným v záhlaví zamietol návrh na prerušenie konania, zamietol návrh vo veci samej (správne žalobu - poznámka odvolacieho súdu) a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 1.968,90 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca ako záložný veriteľ domáhal vylúčenia hnutelných vecí z exekúcie vedenej u súdneho exekútora Mgr. Alexandra Šempergera z dôvodu, že k týmto hnutelným veciam je zriadené záložné právo v jeho prospech, pričom nie je oprávneným a ani nedal súhlas s vykonaním exekúcie.

Na základe vykonaného dokazovania s poukazom na ust. § 55 ods. 1 Exekučného poriadku dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný a nepatrí medzi osoby, ktoré sú oprávnené podať návrh na vylúčenie vecí z exekúcie. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca je záložným veriteľom povinného Novedas, s.r.o. na základe záložnej zmluvy a predmetom zálohu boli hnutelné veci, patriace povinnému, ktoré boli spísané ako veci podliehajúce exekúcii. Uzavrel, že právo podať návrh na vylúčenie vecí z exekúcie patrí iba vlastníkovi vecí a za určitých okolností aj držiteľovi vecí, ktorého držba je oprávnená. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz o tom, že aj keď nie je vlastníkom vecí, patrí mu právo oprávnenej držby spísaných vecí. Záložné právo, zádržné práva a vecné bremená nie sú dôvodom na úspešné vylúčenie vecí z exekúcie, z ktorých dôvodov žalobe žalobcu nebolo možné vyhovieť. Ďalším dôvodom pre zamietnutie žaloby bola tá skutočnosť, že žaloba bola podaná na súd v čase, keď už dražba vyššie uvedených vecí bola ukončená. Táto dražba sa uskutočnila dňa 21.3.2013

a vydražiteľ udelením príklepu nadobudol vlastníctvo k vydraženým veciam. Podľa § 61 Exekučného poriadku pritom navrátenie do predošlého stavu je vylúčené. Vykonanie dražby vzal súd za preukázané zo zápisnice o vykonaní dražby, vrátane udelenia príklepu vydražiteľovi - spoločnosti Euroston, s.r.o. Listinnými dôkazmi vzal za preukázané aj vyplatenie ceny vydražených vecí oprávneným a vyplatenie výťažku dražby oprávnenému. Konštatoval, že zápisnica o vykonaní dražby je verejnou listinou a súd z jej obsahu vychádza, pokiaľ nie je preukázaný opak. Vykonanie dražby potvrdil vo svojej výpovedi aj sám súdny exekútor a ani výpoveďami vypočutých svedkov nebola táto skutočnosť vyvrátená. Pokiaľ bolo namietané pozmeňovanie, resp. falšovanie verejnej listiny súdnym exekútorom, toto protiprávne konanie musí byť preukázané v trestnom konaní a aj v prípade záveru o vykonávaní exekúcie v rozpore so zákonom táto skutočnosť nezakladá právo na vylúčenie vecí z exekúcie. Hnuteľné veci, ktoré patrili povinnému, boli už vydražené, vlastníkom sa stal iný subjekt, a preto už nie je možné rozhodovať o ich vylúčení z exekúcie. Aj z týchto dôvodov preto súd žalobu zamietol.

Návrh na prerušenie konania súd zamietol s odôvodnením, že nie je daný dôvod pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pretože neprebíha žiadne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Podľa názoru súdu vyriešenie otázky, či sa súdny exekútor dopustil pri vykonávaní exekúcie trestného činu, nemá vplyv na toto konanie o vylúčení vecí z exekúcie.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešnému žalovanému proti neúspešnému žalobcovi. Tieto trovy pozostávali z trov právneho zastúpenia a pri určovaní odmeny vychádzal z tarifnej hodnoty 16.509,37 €, čo je hodnota vydražených vecí.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca podľa obsahu z dôvodov podľa ust. §205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Nesúhlasil s právnym posúdením veci výlučne iba v zmysle ust. § 55 ods. 1 Exekučného poriadku. Povinnosťou súdu bolo aplikovať aj ust. § 61a Exekučného poriadku najmä odsek 2, v zmysle ktorého exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávneným je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s exekúciou súhlasí. Dôvodom na vylúčenie vecí z exekúcie je teda aj záložné právo tretej osoby. Vec môže byť predmetom exekúcie iba za predpokladu, že oprávnený je záložným veriteľom alebo ak záložný veriteľ s exekúciou vecí súhlasí. Záložný veriteľ sa teda môže brániť žalobou na vylúčenie vecí z exekúcie, pokiaľ uvedená podmienka nie je splnená. V prejednávanej veci oprávneným v exekučnom konaní nie je záložný veriteľ a žalobca ako záložný veriteľ nesúhlasil s exekúciou, a preto mu vzniklo právo podať túto žalobu. Súdny exekútor pritom musí vyžiadať súhlas záložného veriteľa skôr, ako vydá upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie. V prípade nesplnenia tejto podmienky musí byť exekúcia v časti vykonávanej postihnutím založeného majetku zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku. Nesúhlasil ani s názorom súdu, že záložné práva, zádržné práva a vecné bremená nie sú dôvodom na úspešné vylúčenie vecí z exekúcie. Trval aj na prerušení konania do skončenia prebiehajúceho trestného konania na základe ním podaného oznámenia o podozrení zo spáchania trestného činu súdnym exekútorom a právnym zástupcom žalovaného.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné iba proti výroku o trovách konania.

Rozsudok je vo výroku vo veci samej a vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. v týchto výrokoch ako vecne správny potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.10.2014 o 9.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.10.2014 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Žalobca podľa obsahu odvolania namieta odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p., t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolačný súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd jeho rozsudok, okrem výroku o trovách konania, ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku vo veci samej, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu, môže tretia osoba uplatniť voči oprávnenému na súde návrhom na vylúčenie vecí z exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 55 ods.1 Exekučného poriadku).

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje jednu zo základných zásad exekučného konania, a to zásadu, podľa ktorej oprávnený má byť uspokojený výlučne z majetku povinného. Nemožno totiž vylúčiť, že úkony exekútora postihnú aj veci, ktoré nepatria povinnému, ale svedčí im právo tretej osoby, voči ktorému je exekúcia neprípustná. Chránia sa len práva k veci, a to hnutelnej alebo nehnuteľnej. Spravidla pôjde o vlastnícke a spoluvlastnícke právo tretej osoby. Patrí sem aj oprávnená držba veci, ba aj detencia, ktorá sa opiera o právny dôvod (napr. o nájomnú zmluvu). Záložné práva, zádržné (retenčné) práva a vecné bremená však nie sú dôvodom na úspešné vylúčenie vecí z exekúcie (m.prof. JUDr. Ján Mazák, PhD., Exekučný poriadok, Komentár, II. prepracované a doplnené vydanie, 2003).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že záložný veriteľ nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby o vylúčenie vecí z exekúcie v zmysle ust. § 55 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vyššie uvedené závery právnej teórie sa uplatňujú aj v doterajšej súdnej praxi a z týchto záverov vychádza aj rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Nemožno sa teda stotožniť s odvolacou námietkou žalobcu, že dôvodom na vylúčenie vecí z exekúcie je aj jeho záložné právo, a teda že je aktívne vecne legitimovaný na podanie takejto žaloby.

Otázka, za akých podmienok je možné viesť exekučné konanie na záloh, je upravená v Exekučnom poriadku v ust. § 61a ods. 2 tak, že exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávnený je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s exekúciou súhlasí.

Účelom ust. § 61a Exekučného poriadku je vylúčiť z exekúcie majetok, t.j. veci, práva a pohľadávky, ktoré vzhľadom na svoj špecifický, zákonom určený charakter nemôžu podliehať režimu exekučného konania. Existencia záložného práva teda má vplyv na rozsah exekúcie, keďže túto možno viesť na záloh iba za podmienok uvedených v § 61a ods. 2 Exekučného poriadku a obmedzenie vyplývajúce z tohto zákonného ustanovenia sa prejaví v tom, že takýto majetok je vylúčený z exekúcie ex lege, t.j. bez potreby urobiť osobitné rozhodnutie, pričom v exekučnom konaní sa zistenie o vylúčení z exekúcie

prejaví zastavením exekúcie aj bez návrhu. Exekúcia na takýto majetok je neprípustná a musí sa v každom štádiu zastaviť aj bez návrhu.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že záložný veriteľ má k dispozícii iné prostriedky právnej ochrany, ako je podanie žaloby o vylúčenie vecí z exekúcie. Po zistení, že predmetom exekúcie je záloh a na exekúciu nebol vyžiadaný jeho súhlas, resp. záložný veriteľ nie je oprávneným, môže sám podať exekučnému súdu podnet na zastavenie exekúcie v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. V prípade vykonania exekúcie v rozpore s ust. § 61a ods. 2 Exekučného poriadku môže sa záložný veriteľ domáhať náhrady škody, ak mu táto vznikla činnosťou súdneho exekútora vykonanou v rozpore s Exekučným poriadkom.

Už samotný nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu je dôvodom pre zamietnutie žaloby, z ktorého dôvodu ostatné odvolacie námietky žalobcu sú bez právneho významu.

Rovnako pokiaľ je namietaná nezákonnosť vykonanej dražby, ktorá otázka je predmetom skúmania orgánov činných v trestnom konaní, nemá táto otázka vplyv na rozhodnutie v tejto prejednávanej veci. V trestnom konaní sa teda nerieši žiadna otázka, od ktorej závisí rozhodnutie v tejto veci o vylúčení vecí z exekúcie, preto správne súd prvého stupňa uzavrel, že nebol daný dôvod pre prerušenie tohto konania do skončenia trestného konania.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného (že teda žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o vylúčenie vecí z exekúcie), správny je aj záver súdu prvého stupňa, že žaloba o vylúčenie vecí z exekúcie nemôže byť úspešná, ak už bola vec medzičasom speňažená, lebo v tomto štádiu už nemôže byť vec vylúčená z exekúcie. Tretej osobe už v takomto prípade zostáva len požadovať od oprávneného, ktorému bol výťažok z predaja veci vyplatený, v osobitnom konaní vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v plnení, ktoré prijal za speňaženú vec bez právneho dôvodu. Pokiaľ chce tretia osoba zabrániť tomu, aby došlo k speňaženiu veci po podaní excindačnej žaloby (o vylúčení vecí z exekúcie), môže zároveň podať aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, ku ktorému pripojí súdom potvrdenú excindačnú žalobu a bude sa domáhať odkladu exekúcie vo vzťahu k veci, ktorej vylúčenie je predmetom excindačnej žaloby.

V prejednávanej veci žaloba o vylúčenie vecí z exekúcie bola podaná v čase, keď už exekúcia predajom hnutelných vecí, o ktorých vylúčenie malo v konaní ísť, bola vykonaná, preto aj z tohto dôvodu žalobe nebolo možné vyhovieť.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok, okrem výroku o trovách konania, ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Vecne nesprávne je však rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania účastníkov, lebo aj keď súd správne aplikoval pri rozhodovaní ust. § 142 ods. 1 O.s.p., nesprávne určil výšku náhrady trov konania, ktoré žalovanému patria.

Súd prvého stupňa nesprávne pri určení odmeny za jeden úkon právnej služby vychádzal z tarifnej hodnoty vecí 16.509,37 € v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. 655/2004 Z.z., ktorá suma predstavuje hodnotu vydražených vecí.

Návrhom na vylúčenie vecí z exekúcie žalobca neuplatňuje právo na zaplatenie určitej sumy, prípadne na vydanie vecí. Výrok rozhodnutia, týkajúci sa vylúčenia vecí z exekúcie, má pre účastníkov charakter určovacej žaloby, takže hodnota vecí, ktoré majú byť z exekúcie vylúčené, je z hľadiska náhrady trov bezvýznamná. Z týchto dôvodov základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby má byť stanovená podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhl. 655/2004 Z.z.

Úlohou súdu po vrátení veci bude preto opätovne rozhodnúť o trovách žalovaného v zmysle vyššie vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu so zohľadnením zásady účelnosti priznaných trov, ako táto vyplýva z ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.